YOUNGCARE

RELIEF FOR YOUNGER PEOPLE IN NEED OF CARE AND THEIR INFORMAL CARERS

REKOMENDACIJOS POLITIKOS FORMUOTOJAMS

TRUMPOJI VERSIJA

Finansuoja Europos Sąjunga

Įvadas

Neformalūs globėjai – tai asmenys, kurie rūpinasi individualios pagalbos poreikių turinčiais artimaisiais. Skaičiai kalba patys už save: apie 80 proc. pagalbos reikalingų asmenų Vokietijoje yra globojami ir prižiūrimi namuose. Italijoje 15 proc. visų gyventojų yra neformalūs globėjai. Deja, neformalių globėjų darbas viešai dažniausiai nepastebimas ir nesulaukia finansinio atlygio. Mat nors ir egzistuoja socialinės paramos sistemos, skirtos tiek individualios pagalbos poreikių turintiems asmenims, tiek jų neformaliems globėjams, pagalbos teikimas vis dar laikomas asmens ir (ar) jo šeimos asmenine atsakomybe.

„Galiu tiksliai pasakyti, kada vedžiau, kada susitikinėjau, kada turėjau vaikų. Galiu nurodyti visas šias datas. Kada tapau neformaliu globėju – nežinau. Tai buvo vaidmuo, kurį prisiėmiau nežinodamas, kad jis turi pavadinimą.“

(portugalas, prižiūrintis savo žmoną)

Apie „YoungCare“

Darbingo amžiaus asmenims (18–64 metų) kyla didelių sunkumų, kai jiems prireikia pagalbos arba kai jie patys tampa neformaliais savo artimųjų globėjais. Neformalūs globėjai turi suderinti daugybę atsakomybių: dirbti, rūpintis šeima, teikti nuolatinę pagalbą individualios pagalbos poreikių turinčiam artimajam; sunkumų kyla ir globojamam asmeniui. Pastebima, kad vis dar trūksta tinkamos pagalbos ir paslaugų, atitinkančių amžių ir individualius poreikius.

„YoungCare“ projekto tikslas – sukurti ir išplėtoti strategijas, skirtas padėti neformaliems globėjams ir darbingo amžiaus asmenims negalia, turintiems individualios pagalbos poreikių. Taikant tikslines strategijas ir paramos priemones, pavyzdžiui, e. mokymosi platformą, „YoungCare“ projektu siekiama sumažinti neformaliems globėjams tenkančią naštą ir pagerinti pagalbos, kurios sulaukia darbingo amžiaus asmenys su negalia, kokybę.

Projektas truko nuo 2022 m. gruodžio iki 2025 m. liepos, jame dalyvavo šešios organizacijos iš penkių Europos šalių.

ISIS Institut für Soziale Infrastruktur gemeinnützige GmbH
PARITÄTISCHE Projekte gemeinnützige GmbH

SHINE 2Europe

AFEdemy, Academy on Age-Friendly Environments in Europe BV

CADIAI Cooperativa Sociale

Vytauto Didziojo Universitetas (VDU)

„YoungCare“ priemonės ir ištekliai

Projekto metu buvo sukurtos šios mokymosi priemonės ir ištekliai:

- Penkios nacionalinės ataskaitos, kuriose apžvelgiama darbingo amžiaus asmenų su negalia neformalių globėjų situacija. Ataskaitos parengtos remiantis interviu su neformaliais globėjais, darbingo amžiaus asmenimis su negalia, ekspertais bei dokumentų analize;
- Kompendiumas, kuriame pateikiamos gairės darbingo amžiaus asmenims su negalia ir jų neformaliems globėjams;
- Lengvai naudojama e. mokymosi platforma, kurioje teikiami šalių nacionalinius kontekstus atitinkantys praktiniai patarimai ir informacija apie būstą ir gyvenimą, laisvalaikį ir judumą, dalyvavimą ir užimtumą, globą ir paramą;
- Rekomendacijos politikos formuotojams ir profesionaliems pagalbos teikėjams, kaip informuoti apie problemas, su kuriomis susiduria darbingo amžiaus asmenys su negalia ir jų neformalūs globėjai.

Visą mokomąją medžiagą ir naujienas apie projektą galima rasti adresu: www.youngcare.eu

Būkite informuoti ir imkitės veiksmų!

Remiantis nacionalinių ataskaitų ir Europos apskritojo stalo diskusijų rezultatais, suteikusiais daugiau įžvalgų apie neformalią globą Europoje, galima daryti šias išvadas:

1. Suteikti įperkamą ir pasiekiamą pagalbą neformaliems globėjams

Neformalūs globėjai turi vienu metu derinti darbą, šeimą ir artimojo priežiūrą. Jiems reikia laiko visiems įsipareigojimams vykdyti. Atokvėpį suteikiančios paslaugos, pavyzdžiui, pagalba prižiūrint namuose arba trumpalaikė priežiūra dieną ir (ar) naktį bei savaitgaliais, turi būti įperkamos ir lengvai pasiekiamos. Neformaliems globėjams reikalingos profesionalios ambulatorinės ir stacionarios priežiūros paslaugos, kurios papildytų namuose teikiamą pagalbą. Bendruomenės ir (arba) savanorių teikiama pagalba galėtų papildyti profesionalų teikiamą pagalbą. Neformalių globėjų poreikiai būtų geriau patenkinti užmezgus dialogą su jais.

2. Užtikrinti patikimą ir pakankamą finansinę paramą

Dėl neformalios globos prarandamos pajamos, o priežiūros ir gydymo išlaidos yra didelės. Tad neformaliems globėjams ir žmonėms, kuriems reikalinga globa dėl sunkios ligos ar negalios, labai svarbi patikima ir pakankama finansinė parama, kuri kompensuotų pajamų trūkumą, susidariusį dėl globos poreikio. Galimi įvairūs variantai: nuo visiško pajamų kompensavimo iki neformalios pagalbos formalizavimo įdarbinant neformalų globėją, užtikrinant tinkamą darbo ir priežiūros pusiausvyrą, mokamas priežiūros atostogas, taip pat suteikiant galimybę dirbti lanksčiu grafiku, kuris sumažintų finansinės paramos poreikį.

3. Supaprastinti prieinamumą prie paslaugų aiškiai pateikiant informaciją ir pasitelkus skaitmeninius sprendimus

Pagalbos sistema dažnai yra sudėtinga ir sunkiai suprantama. Svarbu mažinti esamų pagalbos sistemų susiskaidymą ir administracinę naštą. Reikia aiškios informacijos! Kitaip tariant, lengvai suprantamos kalbos bei šalyje gyvenančių užsieniečių kalbos vartojimo. Skaitmeninimas palengvina prieigą prie socialinės pagalbos sistemų. Todėl būtina gerinti neformalių globėjų skaitmeninį raštingumą.

4. Užtikrinti psichikos sveikatos prevenciją ir pagalbą

Neformalios pagalbos teikimas kelia stresą. Psichologinė pagalba globėjams turi būti prieinama ir įperkama. Siekiant išvengti psichologinės įtampos ir perdegimo, reikėtų apsvarstyti galimybę siūlyti neformaliems globėjams profesionalias konsultacijas ir steigti savitarpio pagalbos grupes. Tačiau neformalūs globėjai dažnai nemano, kad reikia pagalbos. Dėl to turėtų gauti informaciją apie visus pasiūlymus. Pusiausvyrą tarp turimų galimybių ir tenkančios naštos reikia nustatyti dar neformalios globos proceso pradžioje. Todėl rengiant informavimo kampanijas ir švietimo programas privalu pripažinti sudėtingą neformalių globėjų padėtį. Neformalūs globėjai turi būti išgirsti.

5. Pašalinti lyčių nelygybę priežiūros srityje

Globą daugiausia teikia moterys – tiek neformalią, tiek formalią. Sprendžiant lyčių nelygybės problemą, reikia labiau įtraukti vyrus. Lygybę galima skatinti tobulinant pagalbą teikiančias profesijas ir mažinant alternatyviąsias neformalios globos sąnaudas. Potencialiems neformaliems globėjams turėtų būti suteikta galimybė išsaugoti įprastą gyvenimą ir gauti socialines išmokas, jeigu jie sumažina darbo krūvį arba apskritai išeina iš darbo dėl būtinybės prisiimti neformalaus globėjo vaidmenį. Be to, informacijos didinimo kampanijos gali paskatinti globėjų vyrų destigmatizaciją.

6. Neformalios globos vertinimas politikoje ir visuomenėje

Neformali globa, deja, vis dar socialiai ir politiškai nepastebima, tačiau tai yra viešasis įsipareigojimas. Dėl namuose artimųjų prižiūrimų asmenų valstybės išlaidos sumažėja. Neformali globa turi tapti matoma ir vertinama šeimų, visuomenės ir politikos. Privalu atkreipti dėmesį į neformalius globėjus ir deramai juos įvertinti.

ISIS
AFEdemy age-friendly environments academy
SHINE 2Europe
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS MCMXXII
CADIAI COOPERATIVA SOCIALE
DER PARITÄTISCHE PARITÄTISCHE PROJEKTE Selbsthilfe